



การเปรียบเทียบสำนวนมลายูและสำนวนไทยเกี่ยวกับสัตว์ A Comparison of Malay and Thai Idioms about Animals

ประเสริฐ เย็นประสิทธิ์¹

Prasert Yenprasit

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาชนิดของสัตว์ซึ่งเป็นที่นิยมสูงสุดห้าอันดับแรกที่ปรากฏทั้งในสำนวนมลายูและสำนวนไทย (2) วิเคราะห์และเปรียบเทียบความหมายแฝงซึ่งสะท้อนผ่านสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่ปรากฏในสำนวนมลายูและสำนวนไทย ผลการวิจัยพบว่าชนิดของสัตว์ซึ่งเป็นที่นิยมสูงสุดห้าอันดับแรกในสำนวนมลายูมีทั้งหมด 138 สำนวน โดยนกเป็นสัตว์ที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด 36 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 26.08 และสัตว์ที่ได้รับการกล่าวถึงน้อยที่สุดได้แก่ควาย 23 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 16.66 สำหรับสัตว์ซึ่งเป็นที่นิยมสูงสุดห้าอันดับแรกในสำนวนไทยมีทั้งหมด 96 สำนวน โดยพบว่า สุนัขเป็นสัตว์ที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด 25 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 26.04 และสัตว์ที่ถูกกล่าวถึงน้อยที่สุดได้แก่ ไก่ 13 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 13.54 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความหมายแฝงที่สะท้อนผ่านสัตว์ดังกล่าวพบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้สัตว์เหล่านี้ได้รับความนิยมกล่าวถึงเป็นจำนวนมากคือ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ค่านิยมด้านพฤติกรรม และความเชื่อทางศาสนาและมีความหมายแฝงส่วนใหญ่เป็นเชิงลบ

คำสำคัญ : สำนวนมลายู; สำนวนไทย; สัตว์

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษามลายูภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

prasertyenprasit@ruamit.ru.ac.th

บทความชิ้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบสำนวนมลายูและสำนวนไทยเกี่ยวกับสัตว์

ได้รับทุนอุดหนุนจาก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปี 2558



Abstract

This article is aimed at studying five most popular animal species found in Malay and Thai idioms by means of comparing and analyzing the connotative meanings which are reflected through the five most popular animals. The study finds that the five most popular animals mentioned in Malay show that there are 138 idioms. Of the number, birds were found to have been mentioned most often, that is 36 times, which stand for 26.08 %. And the last of the animals is buffalos which were found in 23 idioms amounting to 16.66 %. As for the top five animals which are used as key elements in the Thai idioms, they are mentioned 96 times. It is found that dogs command the top place with 25 idioms mentioning them as they represent 26.04 % of the total number. And the last place for the animals mentioned most often in the Thai idioms is chicken with 13 idioms or merely 13.54. % The results of the research on connotative meanings reflected through the animals as appeared in the Malay and Thai idioms show that the key factors which have influenced the use of those animals as popular subjects much mentioned in the idioms of both languages are lifestyle, living condition, behavioral value and religious belief. To emphasize, the connotative meanings are negative.

Key Words : Malay idioms; Thai idioms; animal

บทนำ

คำพูดของมนุษย์นั้นมี 2 ประเภท คือ คำพูดตามธรรมดาสามัญที่มีความหมายโดยตรง ซึ่งเมื่อพูดออกไปแล้ว ผู้ฟังเข้าใจได้ทันทีและคำพูดที่มีความหมายโดยอ้อมที่มีความลึกซึ้งยากแก่ความเข้าใจ ต้องขบคิดพิจารณาจึงจะเข้าใจ คำพูดอย่างหลังนี้เรียกว่า สำนวน (เอกรัตน์ อุดมพร, 2550, น.5) และการที่จะเข้าใจวัฒนธรรมของสังคมหนึ่งๆ ได้อย่างถ่องแท้ต้องเริ่มศึกษาจากภาษา เพราะภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่สำคัญของทุก ๆ ชาติ ถ้อยคำสำนวนก็เป็นมรดกทางวัฒนธรรมทางด้านภาษาอย่างหนึ่งที่บรรพบุรุษแห่งภาษาได้คิดประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อสังคม ถ้อยคำสำนวน



เป็นกระจกส่องให้เห็นความคิดในใจ ค่านิยม โลกทัศน์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ระเบียบสังคม ตลอดจนวิถีประชาในครอบครัวที่มีผลกระทบต่อนุชนรุ่นนั้น ๆ (ดิเรกชัย มหัทธนะสิน, 2529, น.62-68)

สำนวนเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในด้านการสื่อความหมาย ความเข้าใจ ความประทับใจ ตลอดจนสร้างการรับรู้อารมณ์ของบุคคลทั่วไป และสำนวนยังเป็น เครื่องบ่งชี้ของความเจริญทางวรรณกรรมของผู้คนแต่ละกลุ่มอีกด้วย เนื้อหาและความหมายของ สำนวนนั้น มักจะสอดแทรกแนวคิด หลักธรรม คำสอน คำตักเตือน ที่เป็นเครื่องอบรมสั่งสอนและ ชี้นำแก่นมนุษย์เพื่อให้กระทำในสิ่งที่ดีและออกห่างจากพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น ความสามัคคี ความรัก การครองเรือน การศึกษา ความละโมภ ความตระหนี่ ความหยิ่ง ยโส ความสะเพร่าและพฤติกรรม อื่น ๆ อีกหลายประการ นอกจากนี้สำนวนยังเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงวิถีคิดและการดำเนินชีวิตของผู้คน ในสังคม เช่น การเคารพผู้ใหญ่ การประกอบอาชีพ สภาพแวดล้อม ตลอดจนการดำรงชีวิตร่วมกันใน สังคมของผู้คนในสังคมในสมัยนั้น ๆ อีกด้วย ทุกชนชาติต่างมีสำนวนที่อาจมีลักษณะสากลเหมือน หรือคล้ายคลึงกันและมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะสังคม การศึกษาสำนวนนอกจากเป็น การศึกษาภาษาของสังคมนั้น ๆ แล้วยังถือเป็นการศึกษาความคิดที่หล่อหลอมอยู่ในภาษานั้นด้วย เพราะภาษาและวัฒนธรรมนั้น มีความสัมพันธ์อย่างยากที่จะแยกออกจากกันได้ ภาษาสามารถ สะท้อนให้เห็นถึงสังคมและวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ค่านิยม ความเชื่อในด้านต่าง ๆ

สำนวนภาษามลายูและสำนวนไทยต่างมีลักษณะสากลที่เหมือนกันและลักษณะที่เป็น เอกลักษณ์เฉพาะสังคมที่แตกต่างกัน เช่นสำนวนมลายู Katak di bawah tempurung (กบอยู่ใต้ กะลา) หมายถึง ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่แคบ ซึ่งมีความหมายเหมือนกับสำนวนไทยที่ว่า “กบในกะลาครอบ” แต่ถึงอย่างไรก็ตามมีสำนวนมลายูบางสำนวนที่มีความหมายในลักษณะเฉพาะ เป็นของตน เช่น สำนวนมลายู Bagai kunyit dengan kapur (เปรียบดังขมิ้นกับปูน) หมายถึง เข้ากันได้ดี มีความเหมาะสมกันเป็นอย่างดี แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับความหมายในสำนวนไทย ที่ว่า “ขมิ้นกับปูน” นั้น หมายถึงเข้ากันไม่ได้เลย หรือมีข้อขัดแย้งกันเสมอ (ฝ่ายวิชาการสถาพรบุ๊คส์, 2557, น.51)

จากตัวอย่างข้างต้นทำให้เห็นถึงความแตกต่างทางด้านลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของ สังคมมลายูและสังคมไทย บทความวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาชนิดของสัตว์ที่เป็นที่นิยม สูงสุดห้าอันดับแรกที่ปรากฏในสำนวนมลายูและสำนวนไทย เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความหมายแฝงที่สะท้อนผ่านสัตว์เหล่านั้น ซึ่งสัตว์บางชนิดที่ถูกระบุไว้ในสำนวนมลายูและสำนวน



ไทย อาจสื่อความหมายที่เหมือนกันหรือความหมายที่แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติ วิธีการดำเนินชีวิต ประเพณี ศาสนาและวัฒนธรรมของผู้คนในสังคมดังกล่าว ประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยนี้จะนำมาซึ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของสำนวนมลายูที่แปลเป็นภาษาไทย ที่ขาดแคลนมากในแวดวงวิชาการปัจจุบัน อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมมลายู ตลอดจนสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาสำนวนมลายูสำหรับนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไปต่อไป

วิธีการศึกษาและวิจัย

การพิจารณาคัดเลือกข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนมลายูและสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับสัตว์นั้นผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาข้อมูลสำนวนมลายูและสำนวนไทย โดยศึกษาจากหนังสือ 2 เล่มดังต่อไปนี้

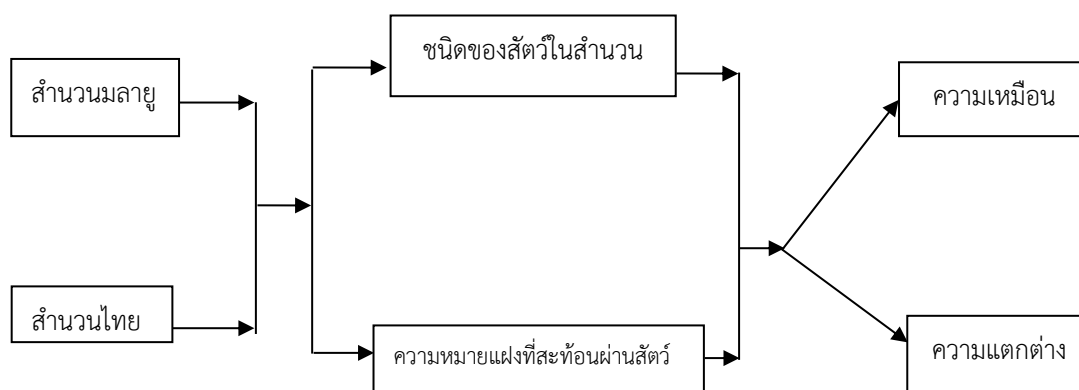
1. *Kamus Dewan* (4th Edition). Dewan Bahasa dan Pustaka (2005) โดยศึกษาชื่อของสัตว์ตามลำดับพยัญชนะตัวแรกของรากคำ (Kata Dasar) เริ่มตั้งแต่อักษร A-Z และพิจารณาจากคำอธิบายความหมายของแต่ละคำที่มีอักษรย่อ ki = Kiasan (การอุปมาอุปไมย) prb = Peribahasa (สำนวน)

2. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๔ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ (2556) โดยศึกษาชื่อของสัตว์ตามลำดับพยัญชนะอักษร ก ข ค ฯลฯ จนถึง อ ฮ ไม่ได้ลำดับตามเสียง และพิจารณาจากความหมายของคำที่มีระบุคำย่อ (สำนวน) หมายถึง คำที่เป็นสำนวน

ขอบเขตด้านประเด็นที่จะศึกษา

ศึกษาข้อมูลสัตว์ที่ปรากฏในสำนวนมลายูและสำนวนไทย จะคัดเลือกใช้วิธีค้นหาจากความถี่ของสัตว์ ที่ถูกระบุมากที่สุด ใน 5 ลำดับแรก จากหนังสือทั้งสองเล่มดังกล่าว

กรอบแนวความคิดในการวิจัย



ผลการศึกษา

จากการศึกษาชนิดของสัตว์ที่เป็นที่นิยมสูงสุดห้าอันดับแรกที่ปรากฏในสำนวนมลายูและสำนวนไทย พบสัตว์ 109 ชื่อจาก 588 สำนวน แบ่งเป็นชื่อสัตว์ที่พบในสำนวนมลายู 65 ชื่อ จาก 375 สำนวนและชื่อสัตว์ที่พบในสำนวนไทย 44 ชื่อ จาก 213 สำนวน ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ประเภทและความถี่ของสัตว์ที่พบในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ลำดับ	ชนิดของสัตว์	ความถี่ที่ปรากฏ ในสำนวนมลายู	ลำดับ	ชนิดของสัตว์	ความถี่ที่ปรากฏ ในสำนวนไทย
1	Burung (นก) { Pipit (นกกระจาบ) Gagak (กา) Puyuh (นกกระทา) Bangau (นกกระสา) Merpati (นกพิราบ) Murai (นกยางเขน)}	36	1	สุนัข	25
2	Anjing) สุนัข {(Serigala (หมาป่า)}	28	2	เสือ	22
3	(Kucing) แมว	26	3	ปลา {ปลาไหล ปลากะตัก}	21
4	Ikan (ปลา){ Belut (ปลาไหล) Puyu (ปลาหมอบ) Sotong (ปลาหมึก)}	25	4	นก {กา}	15
5	Kerbau (ควาย)	23	5	ไก่ {ไก่แจ้}	13
6	Ayam (ไก่) Gajah (ช้าง) Kambing (แพะ)	15	6	วัว	12



ตารางที่ 1 (ต่อ) ประเภทและความถี่ของสัตว์ที่พบในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ลำดับ	ชนิดของสัตว์	ความถี่ที่ปรากฏ ในสำนวนมลายู	ลำดับ	ชนิดของสัตว์	ความถี่ที่ปรากฏ ในสำนวนไทย
7	Ular (งู)	13	7	ช้าง	11
8	Harimau (เสือ)	11	8	หมู ลิง	9
9	Itik (เป็ด) Katak (กบ) Lembu (วัว)	9	9	ควาย	8
10	Kera (ลิงหางยาว) Udang (กุ้ง)	8	10	งู	7
11	Buaya (จระเข้) Tikus (หนู)	7	11	แมว	6
12	Lalat (แมลงวัน) Rusa (กวาง)	6	12	กระต่าย ม้า	5
13	Ulat (หนอน) Labah-labah (แมลงมุม)	5	13	จระเข้ เต่า	4
14	Belalang (ตั๊กแตน) Beruk (ลิงหางสั้นที่ ปีนต้นมะพร้าว) Kuda (ม้า) Kutu (เหา) Pelanduk (กระเจง) Semut (มด)	4	14	แพะ ปู หอย หนู กระรอก หนอน	3
15	Badak (แรด) Biawak (ตัวเงินตัวทอง) Cacing (ไส้เดือน) Ketam (ปู) Kijang (ก้าง) Kumbang (แมลงภู่) Langau (แมลงวันหัวเขียว) Pacat (ทากที่ดูดเลือด)	3	15	เป็ด เหา มด กุ้ง	2
16	Anai-anai (ปลวก) Cicak (จิ้งจก) Kura- kura (เต่า) Monyet (ลิง) Musang (ชะมด) Pelesit (ตั๊กแตนศัตรูพืช) Siput (หอย) Tupai (กระรอก)	2	16	แรด กบ ปลิง ยุง สิงโต อีงอ่าง กระแต คางคก ไดโนเสาร์ ตะกวด แตน มังกร แร้ง หอย สังข์	1
17	Babi (หมู) Kancil (กระเจง) Keldai (ลา) Landak (เม่น) Lebah (ผึ้ง) Lintah (ปลิง) Lipas (แมลงสาบ) Nyamuk (ยุง) Penyu (เต่ามะเฟือง) Sapi (วัว) Singa (สิงโต) Unta (อูฐ)	1			

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบชนิดของสัตว์ที่เป็นที่นิยมสูงสุดห้าอันดับแรกที่ปรากฏในสำนวนมลายูมี 5 ชนิดได้แก่ นก สุนัข แมว ปลา และควาย ส่วนสำนวนไทยมี 5 ชนิด ได้แก่ สุนัข เสือ ปลา นก และไก่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ประเภทและความถี่ห้าอันดับแรกของสัตว์ที่พบในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

สำนวนมลายู				สำนวนไทย			
ลำดับ	ชนิดของสัตว์	ความถี่ที่ปรากฏ	ร้อยละ	ลำดับ	ชนิดของสัตว์	ความถี่ที่ปรากฏ	ร้อยละ
1	Burung (นก)	36	26.08	1	สุนัข	25	26.04
2	Anjing (สุนัข)	28	20.28	2	เสือ	22	22.91
3	Kucing (แมว)	26	18.84	3	ปลา	21	21.87
4	Ikan (ปลา)	25	18.11	4	นก	15	15.62
5	Kerbau (ควาย)	23	16.66	5	ไก่	13	13.54
138				96			

จากตารางพบว่ามีสัตว์ 3 ชนิด ถูกกล่าวซ้ำกันทั้งในสำนวนมลายูและสำนวนไทย คือ นก ที่ปรากฏในสำนวนมลายูมีความถี่มากที่สุด จำนวน 36 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 26.08 ส่วนนกในสำนวนไทยมีความถี่เป็นลำดับที่สี่ จำนวน 15 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 15.62 สุนัขที่ปรากฏในสำนวนมลายูมีความถี่เป็นลำดับสอง จำนวน 28 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 20.28 ส่วนสุนัขในสำนวนไทยมีความถี่มากที่สุด จำนวน 25 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 26.04 และปลาที่ปรากฏในสำนวนมลายูมีความถี่เป็นลำดับสี่ จำนวน 25 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 18.11 ส่วนปลาในสำนวนไทยมีความถี่เป็นลำดับที่สาม จำนวน 21 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 21.87

จากสถิติห้าอันดับแรกของจำนวนสำนวนข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความผูกพันของคนในสังคมมลายูและสังคมไทยกับสัตว์ประเภทดังกล่าว โดยการนำเอาลักษณะนิสัย ทำทาง และพฤติกรรมของสัตว์เหล่านั้น มากล่าวในเชิงเปรียบเทียบกับพฤติกรรมและลักษณะนิสัยของมนุษย์ เพื่อนำไปใช้ในการสั่งสอนผู้คน โดยความหมายแฝงอันเป็นความหมายที่ไม่ตรงตามอักขระที่ปรากฏเห็นบางครั้งอาจมีความหมายอื่นแอบแฝงอยู่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทและสภาพแวดล้อมนั้น ๆ สำหรับการศึกษาในครั้งนี้สามารถแบ่งความหมายแฝงออกเป็นสองประเภท คือความหมายแฝงที่เกี่ยวกับมนุษย์ในด้านดีหรือด้านบวก และความหมายแฝงที่เกี่ยวกับมนุษย์ในด้านไม่ดีหรือด้านลบ ซึ่งครอบคลุม ลักษณะ พฤติกรรม นิสัยใจคอ ความเป็นอยู่ เป็นต้น



จากการศึกษาเปรียบเทียบความหมายแฝงที่พบจากสัตว์เจ็ดชนิดทั้งในสำนวนมลายูและสำนวนไทยพบความหมายแฝงเชิงบวกและเชิงลบจำนวน 35 ความหมายจาก 53 สำนวน สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 ความหมายแฝงที่เกี่ยวกับนกในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ชนิดสัตว์	สำนวนมลายู	สำนวนไทย	ความหมายที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
นก	Jinak-jinak merpati. (เชื่อแบบนกพิราบ)	นกจู๋	ความหมายเชิงบวก ผู้ที่มีไหวพริบบรรเทาอันตรายหรือภัยที่จะมาถึงตน
	Membadai burung atas langit, merendah diharap jangan. (นกที่แข็งแกร่ง บินฝ่าลมพายุบนท้อง เวหา ถ้านกจะบินต่ำคง อย่าได้หวัง)	ขึ้นกบนปลายไม้	ความหมายเชิงลบ อย่าไปคาดหวังในสิ่งที่ไกลตัวและยากลำบากใน การที่จะได้มาครอบครอง



ตารางที่ 4 ความหมายแฝงที่เกี่ยวกับสุนัขในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ชนิด สัตว์	สำนวนมลายู	สำนวนไทย	ความหมายที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
สุนัข	Seperti anjing berjumpa pasir. (เปรียบเสมือนหมา ได้เจอทราย)	เดินตามผู้ใหญ่หมา ไม่กัด	ความหมายเชิงบวก ความดีใจของคนที่ได้รับในสิ่งที่ตนเองชอบ และ ประพฤติตามอย่างผู้ใหญ่ย่อมปลอดภัยและถือเป็น สิ่งที่ดีงามในการให้เกียรติและให้ความเคารพ ผู้ที่อาวุโสกว่า
	1. Bangsa anjing kalau biasa makan tahi, tak dimakan, dicium ada juga. (ชาติหมาที่ปกติ เคยกินขี้ ถ้าหากไม่ได้กิน ได้ดมก็ยังดี)	1. ชิงหมาเกิด	ความหมายเชิงลบ 1. คำเปรียบเปรยคนที่เลวต่ำช้า
	2. Seperti anjing kepala busuk. (เปรียบเสมือนหมาหัว เหม็น)	2. หมาขี้เรื้อน, หมาหัวเน่า	2. คนที่น่ารังเกียจ ไม่ควรคบหาสมาคมด้วย (ใช้กล่าวถึงผู้อื่นด้วยความดูถูกเหยียดหยาม)
	3. Sebagai anjing terpanggang ekor. (เปรียบเสมือนหมาที่ย่าง หางมันเอง)	3. หมาถูกน้ำร้อน	3. คนที่มีความเคียดแค้น กระวนกระวายวิ่งพล่าน ไปหาที่พึ่งต่าง ๆ เปรียบเสมือนหมาที่ถูกน้ำร้อน ลวกร้องเสียงดังวิ่งพล่านไปด้วยความเจ็บปวด ทรมานทรมาน
	4. Serigala dengan anggur. (หมาป่ากับลูก องุ่น)	4. หมาเห็น ข้าวเปลือก	4. คนที่อยากได้สิ่งที่เป็นประโยชน์หรืออำนาจ ความสุขสำราญให้แก่ตนแต่สุดความสามารถที่จะ เอามาใช้หรืออำนาจประโยชน์ให้แก่ตนได้



ตารางที่ 5 ความหมายแฝงที่เกี่ยวกับแมวในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ชนิดสัตว์	สำนวนมลายู	สำนวนไทย	ความหมายที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
แมว	1. Anak kucing menjadi harimau. (ลูกแมวกลายเป็นลูกเสือ)	ไม่พบข้อมูลเกี่ยวกับความหมายเชิงบวกในการศึกษาครั้งนี้	ความหมายเชิงบวก 1. สภาพของลูกคนจนที่ยืนยันแข่งขันเป็นเศรษฐีหรือจากคนธรรมดากลายเป็นคนที่มีชื่อเสียงตำแหน่งใหญ่โต
	2. Bagai kucing main daun. (เปรียบดังแมวเล่นใบไม้)		2. ลักษณะความคล่องแคล่วว่องไวของแม่ทัพหรือผู้มีอำนาจ
	3. Bagai kucing tidur di bantal. (เปรียบดังแมวที่นอนบนหมอน)		3. สภาพชีวิตที่อยู่สุขสบายเป็นเพราะการได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี
			ความหมายเชิงลบ
	1. Membeli kucing dalam karung. (ซื้อแมวในกระสอบ)	1. ซื้อเหมือนแมวนอนหวด	1. การซื้อของที่ไม่ปรากฏเห็นต่อหน้าซึ่งแสดงถึงความมีเล่ห์เหลี่ยมที่ไว้วางใจไม่ได้
	2. Memukul kucing di dapur. (ตีแมวในครัว)	2. ปิดประตูตีแมว	2. การทำร้ายคนอื่นซึ่งไม่มีทางสู้ ไม่ยกเว้นแม้กระทั่งพี่น้อง เพื่อนสนิทมิตรสหายก็ทำร้ายเช่นกัน
	3. Bagai mengail kucing hanyut. (เปรียบเสมือนการตกเบ็ดกับแมวที่จมน้ำ)	3. ปิ้งปลาประชิดแมว	3. การกระทำที่หวังเพื่อการประชิดเป็นการกระทำที่เปล่าประโยชน์ โดยการเปรียบกับการช่วยแมวตกน้ำ ธรรมชาติของแมวกลั้วน้ำเมื่อตกน้ำสามารถว่ายน้ำเพื่อจะขึ้นฝั่งเองได้ไม่ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น
	4. Bagai kucing dengan panggang. (เปรียบดังแมวกับปลาย่าง)	4. ฝากปลาไว้กับแมว	4. การไว้วางใจคนที่ไม่น่าไว้วางใจ ซึ่งสำนวนนี้มักใช้กับการฝากให้เพื่อนเจ้าชู้ดูแลคู่รัก



ตารางที่ 6 ความหมายแฝงที่เกี่ยวกับปลาในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ชนิดสัตว์	สำนวนมลายู	สำนวนไทย	ความหมายที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
ปลา	Licin bagai belut. (ลื่นเหมือนปลาไหล)	หึงมึน ๆ หยิบขึ้นปลาฉน	ความหมายเชิงบวก คนที่ความเฉลียวฉลาดมีวิธีการในการเลือกสิ่งที่ดีและยากในการที่จะถูกหลอก
	1. Anak-anak ikan kecil menjadi makanan ikan besar. (ลูกปลาเล็กเป็นอาหารของปลาตัวใหญ่)	1. ปลาใหญ่กินปลาเล็ก	ความหมายเชิงลบ 1. ประเทศหรือคนที่มีอำนาจหรือผู้ใหญ่ที่กดขี่ข่มเหงผู้อ่อนแอหรือผู้น้อย
	2. Ikan seekor rosakkan ikan setajau = sekembu rosak oleh ikan seekor. (ปลาตัวเดียวทำเสียทั้งไห)	2. ปลาดีดรู้งแห, ปลาดีดหลังแห, ปลาช้องเดียวกัน	2. คนที่พลอยได้รับเคราะห์กรรมร่วมกับผู้อื่นทั้ง ๆ ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมพัวพันด้วย
	3. Bagai menyukat belut hidup. (เปรียบเสมือนการชั่งปลาไหลที่ยังเป็นอยู่)	3. ปังปลาประชดแมว	3. ทำประชดหรือแตกดันซึ่งรังแต่จะเสียประโยชน์



ตารางที่ 7 ความหมายแฝงที่เกี่ยวกับควายในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ชนิดสัตว์	สำนวนมลายู	สำนวนไทย	ความหมายที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
ควาย	1. Kerbau berkandang, emas berpura. (ควายต้องอยู่ในคอกทองคำต้องอยู่ในกระเปาะของมัน)	ไม่พบข้อมูลเกี่ยวกับความหมายเชิงบวกในการศึกษาครั้งนี้	1. การจัดเก็บสิ่งของต่าง ๆ สมควรจัดเก็บในสถานที่เหมาะสมและปลอดภัย
	2. Kerbau jangan dimaling orang, ayam jangan di musang. (ควายอย่าได้ให้ใครมาขโมย ไก่อย่าได้ให้หมีตกิน)		2. การเปรียบเทียบภรรยาดังควายที่ถูกดูแลอย่างดีจากเจ้าของของมัน เช่นเดียวกันกับภรรยาที่ฝ่ายสามีต้องดูแลอย่างดี
	3. Jika kerbau dipegang orang talinya, jika manusia dipegang mulutnya. (ถ้าหากเป็นควายคนจะจับที่เชือกของมัน ถ้าหากเป็นคนให้จับที่ปากของเขา)		3. สัญญาต้องเป็นสัญญา ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
	4. Tiada akan rintang kerbau oleh tanduknya. (ไม่เป็นอุปสรรคแก่ควาย เพราะเขาของมัน)		4. คนที่มีความคล่องแคล่ว มีการวางแผนที่ดีและรอบคอบจะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
ความหมายเชิงลบ			
	1. Bagai melulutkan jebat pada kerbau. (เปรียบเสมือนการทาน้ำหอมที่ได้จากขมคต ที่ตัวควาย)	1. มากซี้ควายหลายซี้ข้าง	1. การให้ที่มากมายอันไม่เกิดประโยชน์อันใดเลยแก่ผู้รับ
	2. Bermain-main dengan kerbau, dilontarnya muka dengan ekor. (เล่นกับควายถูกหางแกว่งโดนหน้า)	2. สีสขอให้ควายฟัง	2. การสั่งสอนจะไม่มีประโยชน์อันใดเลย มีหน้าซ้ำยังจะนำมาซึ่งความขาดทุน



ตารางที่ 8 ความหมายแฝงที่เกี่ยวกับเสือในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ชนิดสัตว์	สำนวนมลายู	สำนวนไทย	ความหมายที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
เสือ	Seperti harimau menyembunyikan (menyorokkan) kuku. (เสมือนเสือซ่อนเล็บ)	เสือซ่อนเล็บ	ความหมายเชิงบวก คนที่มีความรู้เก่งกล้าสามารถแต่ไม่ยอมแสดงออกมาให้ปรากฏ อีกทั้งยังรวมถึงผู้มีเล่ห์กลอยู่ในใจและผู้ที่เก็บความรู้สึกได้ดี ความหมายเชิงลบ
	1. Harimau mengaum tak akan menangkap. = harimau bertempit tak akan makan orang. (เสือส่งเสียงคำรามจะไม่จับเหยื่อ = เสือที่คำรามจะไม่กินเหยื่อ)	1. เขียนเสือให้วัวกลัว	1. การขู่ให้กลัวถึงแม้จะมีเสียงคำรามแต่ไม่ได้ลงมือทำร้าย
	2. Bagai harimau beranak muda. (เปรียบตั้งเสือสาวที่เพิ่งคลอดลูก)	2. หน้าเนื่อใจเสือ	2. นิสัยใจคอที่มีความดุร้ายถึงแม้จะซ่อนก็ตาม



ตารางที่ 9 ความหมายแฝงที่เกี่ยวกับไก่ในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ชนิดสัตว์	สำนวนมลายู	สำนวนไทย	ความหมายที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
ไก่	Ayam itik raja pada tempatnya. (ไก่และเป็ดเป็นกษัตริย์/เป็นใหญ่ในที่ของตนเอง)	ไม่ใช่ชี้ไก่	ความหมายเชิงบวก ทุกคนย่อมมีส่วนดีในตัวเองเสมอ อย่าได้ไปดูหมิ่นคนอื่น
	1. Ayam baru belajar berkokok. (ไก่เพิ่งเริ่มหัดขัน)	1. ไก่อ่อน, ไก่อ่อนสอนขัน	ความหมายเชิงลบ 1. ผู้ที่มีประสบการณ์น้อยอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการเรียนรู้
	2. Ayam di tambat disambar helang (ไก่ที่ถูกล่าและถูกเหยี่ยวตะครุบ)	2. ลูกไก่อยู่ในกำมือ	2. ผู้ที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของผู้มีบารมีมากกว่า เป็นการยากที่จะรอด

จากตารางดังกล่าวพบความหมายแฝงเชิงบวกจำนวน 12 ความหมาย โดยควายและแมวเป็นสัตว์ที่มีความหมายแฝงในเชิงบวกมากที่สุดตามลำดับ ส่วนความหมายเชิงลบมี 23 ความหมาย โดยสุนัข แมว และปลาเป็นสัตว์ที่มีความหมายเชิงลบมากที่สุดตามลำดับ ซึ่งความหมายแฝงส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับลักษณะนิสัย และพฤติกรรมของมนุษย์เป็นสำคัญ

อภิปรายผล

จากการรวบรวมสำนวนมลายูและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสัตว์ทั้งหมด 588 สำนวน จากพจนานุกรม Kamus Dewan (2005) จำนวน 375 สำนวน และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๔ (2556) จำนวน 213 สำนวน พบชนิดของสัตว์ซึ่งเป็นที่ยอมรับสูงสุดห้าอันดับแรกในสำนวนมลายูจำนวน 138 สำนวน โดยนกจัดเป็นสัตว์ที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด 36 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 26.08 สุนัข 28 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 20.28 แมว 26 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 18.84 ปลา 25 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 18.11 และควาย 23 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 16.66



ในขณะเดียวกันสัตว์ซึ่งเป็นที่นิยมสูงสุดห้าอันดับแรกในสำนวนไทย 96 สำนวน สุนัขถือเป็นสัตว์ที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด 25 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 26.04 ถัดมา เสือ 22 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 22.91 ปลา 21 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 21.87 นก 15 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 15.62 และไก่ 13 สำนวนคิดเป็นร้อยละ 13.54 ตามลำดับ

จากการศึกษาด้านความถี่ของชนิดของสัตว์ที่พบในสำนวนมลายูปรากฏว่า นกเป็นสัตว์ที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุด สุนัข แมว ปลา และควาย ตามลำดับ ส่วนสำนวนไทยพบว่า สุนัขเป็นสัตว์ที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุด เสือ ปลา นก และไก่ ตามลำดับ นกเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตชาวมลายูในฐานะที่เป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความใกล้ชิดกับมนุษย์และเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญประการหนึ่ง (สุพัตรา รุ่งรัตน์, 2560, น.153-166) นอกจากนี้นักบางชนิดถือว่าเป็นสัตว์ที่มีไว้เสริมบารมี (Tuah) อีกด้วย (นายิบ บิน อะห์หมัด, 2559, “บุรง” นกในวัฒนธรรมมลายูปาตานี) จึงเป็นเหตุให้นักถูกนำมาพูดในเชิงเปรียบเทียบมากกว่าสัตว์ชนิดอื่น ในขณะเดียวกันสุนัขในสังคมไทยถือว่าเป็นสัตว์ที่ได้รับความนิยมเลี้ยงไว้เป็นเพื่อนในยามเหงาหรือเลี้ยงไว้เพื่อเฝ้าบ้าน ส่วนสัตว์ประเภทอื่นล้วนแล้วต่างมีความผูกพันกับวิถีชีวิตมนุษย์เช่นเดียวกัน

นอกจากนั้นการศึกษาความถี่ของสัตว์ที่ปรากฏในสำนวนมลายูและสำนวนไทยทำให้เราได้เห็นถึงสำนวนที่เกี่ยวกับสัตว์หลายชนิดที่พบในสำนวนมลายูแต่ไม่พบในสำนวนไทย เช่น ปลวก อูฐ กระเจิง ไส้เดือน จิ้งจก ในทางตรงกันข้าม เราอาจพบสัตว์บางชนิดในสำนวนไทยแต่ไม่พบในสำนวนมลายู เช่น ปลากระตี่ กระแต มังกร แร้ง หอยสังข์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความคุ้นเคยของคนในสังคมที่มีต่อสัตว์เหล่านั้น

ความหมายแฝงที่สะท้อนผ่านสัตว์ในสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ความหมายแฝงที่สะท้อนผ่านสัตว์จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นสัตว์ทั้งเจ็ดชนิดได้แก่ นก สุนัข แมว ปลา ควาย เสือ และ ไก่ โดยมีสัตว์เพียงสามชนิดที่ถูกกล่าวซ้ำกันทั้งในสำนวนมลายูและสำนวนไทย คือ นก สุนัข และ ปลา โดยมีแมวและควายที่ถูกกล่าวในห้าอันดับแรกของสำนวนมลายูแต่ในสำนวนไทยสัตว์สองชนิดนี้ไม่ถูกจัดอยู่ในห้าอันดับแรก เช่นเดียวกับกับเสือและไก่ ถูกกล่าวไว้ในห้าอันดับแรกในสำนวนไทยแต่ในสำนวนมลายูสัตว์สองชนิดนี้ไม่ถูกจัดอยู่ในห้าอันดับแรก ถึงอย่างไรก็ตามขอบเขตการศึกษานี้มุ่งที่จะศึกษาความถี่ของสัตว์ที่ถูกกล่าวซ้ำกันมากที่สุดห้าลำดับแรกเท่านั้น ดังนั้นจึงมีสัตว์ชนิดอื่น ๆ ที่ถูกกล่าวบ่อยครั้งจึงมิได้ถูกนำมาศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบในครั้งนี ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำมาศึกษาในครั้งต่อไป



ความหมายแฝงที่สะท้อนผ่านสัตว์ในแง่บวกที่พบในสำนวนมลายู ควบคู่เป็นสัตว์ที่พบความหมายในเชิงบวกมากกว่าสัตว์ชนิดอื่น ๆ คือการเปรียบเทียบการดูแลควายกับการดูแลภรรยาและสมาชิกในครอบครัวเจ้าของหรือสามีต้องให้การดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี เนื่องจากสังคมมลายูเป็นสังคมเกษตรกรรมที่ต้องพึ่งพาอาศัยควายในการประกอบอาชีพ ดังนั้นการดูแลควายจึงถูกนำมาเปรียบเทียบให้เห็นเป็นเสมือนหนึ่งสมาชิกในครอบครัว (Ramli Ismail.,2009, pp.5-7) ทั้งนี้ควายในสังคมไทยถือว่าสัตว์ที่เคียงคู่กับครอบครัวชาวนามาอย่างยาวนาน ถูกนำมาใช้ในการสร้างสำนวนไทยหลายสำนวน ซึ่งในการศึกษาในครั้งนี้ไม่พบความหมายในเชิงบวกแต่พบความหมายในเชิงลบที่สอดคล้องกับสำนวนมลายูคือ การให้ที่มากมายอันไม่เกิดประโยชน์อันใดเลยแก่ผู้รับหรือการสั่งสอนจะไม่มีประโยชน์อันใดเลย มีหน้าซำ ยังจะนำมาซึ่งความขาดทุน เป็นต้น นอกจากนั้นสัตว์ในสำนวนไทยที่มีความหมายแฝงเชิงบวกชนิดละหนึ่งความหมาย รวมถึงสำนวนที่เกี่ยวกับสุนัขที่ว่า เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด หมายถึงการประพฤติตามอย่างผู้ใหญ่ย่อมปลอดภัยและการให้เกียรติและให้ความเคารพผู้ที่อาวุโสกว่าถือเป็นสิ่งที่ดีงาม อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าความหมายส่วนใหญ่ของสุนัขนั้นมักมีความหมายในเชิงลบ ทั้งๆที่มนุษย์นั้นมีความใกล้ชิดและผูกพันกับสุนัขมากในฐานะสัตว์เลี้ยงและเพื่อนในยามเหงา เช่น หมาหัวเน่า ซึ่งหมาเกิด

ความหมายแฝงที่สะท้อนผ่านสัตว์ในแง่ลบที่พบในสำนวนมลายูและสำนวนไทย สุนัขและแมวเป็นสัตว์ที่พบความหมายเชิงลบมากกว่าสัตว์ชนิดอื่น เมื่อพิจารณาจากสำนวนมลายูที่เกี่ยวกับสุนัขและแมวจะพบว่ามียุคหลายสำนวนที่มีความหมายเหมือนกับสำนวนไทย เช่น Seperti anjing kepala busuk แปลว่าหมาหัวเน่า หรือ Bagai kucing dengan panggang เปรียบดังแมวกับปลาย่าง เป็นต้น การที่สำนวนมลายูและสำนวนไทยมีความหมายตรงกันนั้น อาจเกิดจากการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมระหว่างกันซึ่งส่วนใหญ่มีพื้นที่เขตแดนติดต่อกัน หรืออาจเกิดจากแปลสำนวนจากภาษาหนึ่งไปยังภาษาหนึ่งก็ได้

สิ่งที่น่าสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับสำนวนมลายูที่เกี่ยวกับสุนัขซึ่งมีเป็นจำนวนมากเป็นอันดับสองรองจากนกคือสังคมมลายูส่วนใหญ่เป็นมุสลิมที่ไม่ได้มีความใกล้ชิดคุ้นเคยกับสุนัข เมื่อเทียบกับสังคมอื่นที่นิยมนำสุนัขมาเป็นสัตว์เลี้ยงภายในบ้านของตนเอง อีกทั้งสุนัขยังถูกมองว่าเป็น



สัตว์ที่สกปรกและเป็นที่ต้องห้ามทางศาสนาในการที่จะนำมาเป็นสัตว์เลี้ยงในบ้านของตนเองโดยปราศจากความจำเป็น ศาสนาอิสลามอนุญาตให้เลี้ยงสุนัขไว้เพื่อล่าสัตว์หรือเฝ้าดูแลฝูงวัวควายหรือพืชผลอื่น ๆ ได้ (ยูซุฟ กือรฎอวี (บรรจงบินกาซัน แปล), 2554, น.161-166)

ปัจจัยที่ผลต่อการนำสัตว์มาเปรียบเทียบกับสำนวนมลายูและสำนวนไทย

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำสัตว์มาเปรียบเทียบกับสำนวนมลายูและสำนวนไทย พบว่า วิถีชีวิตของคนมลายูและสังคมไทยมีวิถีที่คล้ายคลึงกัน รวมทั้งสภาพภูมิประเทศและอากาศที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ส่งผลให้สังคมมลายูและสังคมไทยมีสัตว์ที่เหมือนกันหลายชนิด ได้แก่ สัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว ม้า วัว ควาย และไก่ สัตว์ป่า เช่น ช้าง เสือ หมาป่า จระเข้ และ ลิง สัตว์น้ำ กุ้ง หอย ปู และปลา นก และแมลงหลากหลายชนิด รวมถึงสัตว์ชนิดอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ส่งผลต่อความเหมาะสมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ทำการประมง และมีบางส่วนที่ประกอบอาชีพค้าขาย ดังนั้นสัตว์ที่ถูกนำมาเปรียบเทียบกับสัตว์ที่มีความผูกพันและใกล้ชิดกับผู้คนในสังคมนั้น

ด้านค่านิยมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของคนมลายูและคนไทยต่างนิยมชมชอบคนที่มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มารยาท คิดดี พูดดี ที่สำคัญต้องขยัน และต่อสู้กับความยากลำบาก นอกจากนั้นยังต้องมีความเฉลียวฉลาด มีความกตัญญูรู้คุณนอบน้อมถ่อมตน ซึ่งค่านิยมดังกล่าวสามารถควบคุมคนในสังคมให้มีการดำเนินชีวิตเป็นแบบแผนเดียวกันลดความขัดแย้งในสังคมลงได้ ดังนั้นสัตว์ที่ถูกนำมากล่าวเปรียบเทียบกับสัตว์ที่ลักษณะ นิสัย กล้าหาญ ว่องไว อดทน ขยันขันแข็ง เช่น ความคล่องแคล่วว่องไวของแมว ความขยันของนกกระจาบ ความเก่งกาจของเสือ

ด้านความเชื่อทางศาสนาถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อการนำสัตว์มาเปรียบเทียบกับ เช่น สำนวนเกี่ยวกับแมว Biar pun kucing naik haji, pulangny mengeong juga. (ถึงแม้ว่าแมวจะไปประกอบพิธีฮัจญ์ กลับมามันก็ยังร้องเหมียวเหมือนเดิม) การไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นหลักปฏิบัติ ของมุสลิมข้อหนึ่งที่บังคับมุสลิมที่มีความสามารถที่จะกระทำได้ ความเชื่อประการหนึ่งของมุสลิมคือผู้ที่ได้ไปร่วมพิธีดังกล่าวแล้วจะสามารถปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้น การที่นำแมวมากล่าวในสำนวนนั้น เป็นอิทธิพลของหลักการศาสนาที่มีต่อความเชื่อของชาวมุสลิม

วิถีชีวิต ค่านิยมทางพฤติกรรม และความเชื่อทางศาสนาทำให้คนในอดีต สร้างสำนวนที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเอง โดยเฉพาะสัตว์ได้ถูกนำมาเอาลักษณะ พฤติกรรม และนิสัย



มาเปรียบเทียบกับลักษณะพฤติกรรม นิสัยของมนุษย์ สัตว์ที่มีลักษณะ พฤติกรรม และนิสัยที่โดดเด่นและมีความใกล้ชิดกับวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์มาก ย่อมจะถูกนำมากล่าวมาครั้งในสำนวนที่มีความหมายที่แตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบสำนวนที่กล่าวถึงสัตว์ 7 ชนิด ได้แก่ นก สุนัข แมว ปลา ควาย เสือ และไก่ จะเห็นได้ว่าสังคมมลายูและสังคมไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสัตว์เหล่านั้นในเชิงลบมากกว่าเชิงบวก เนื่องด้วยมนุษย์ถือว่าตนเองเป็นสัตว์ประเสริฐที่มีสมอง ความคิด สติปัญญา ซึ่งมีฐานะที่เหนือกว่าสัตว์ทั่วไป (Merry Lapasau, & Arbak Othman, 2002, p.22) อีกทั้งมีนิสัยที่เป็นคนช่างสังเกต พินิจพิเคราะห์และจดจำ ลักษณะ พฤติกรรมและนิสัยของสัตว์เหล่านั้น ดังนั้นจึงนำมาเปรียบเทียบกับ ลักษณะ พฤติกรรม และนิสัยของมนุษย์อย่างเห็นภาพได้อย่างชัดเจน

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาชนิดของสัตว์ที่เป็นที่นิยมสูงสุดห้าอันดับแรกที่พบในสำนวนมลายูจำนวน 375 สำนวน และสำนวนไทยจำนวน 213 สำนวน พบว่ามีสัตว์ 7 ชนิด ได้แก่ นก สุนัข แมว ปลา ควาย เสือและไก่ โดยสัตว์ 3 ชนิดคือ นก สุนัข และปลา ปรากฏทั้งในสำนวนมลายูและสำนวนไทย ส่วนแมวและควายปรากฏในสำนวนมลายูเพียงอย่างเดียว ส่วนเสือ และไก่ปรากฏในสำนวนไทยเพียงอย่างเดียวเช่นกัน โดยความหมายแฝงที่สะท้อนผ่านสัตว์ดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่เป็นความหมายในแง่ที่ไม่ดีหรือในเชิงลบที่เกี่ยวกับลักษณะ นิสัย และพฤติกรรมของมนุษย์ โดยมีวิถีชีวิต ค่านิยมทางพฤติกรรม และความเชื่อทางศาสนาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลทำให้เกิดสำนวนที่เกี่ยวกับสัตว์ชนิดต่าง ๆ ทั้งนี้สำนวนที่สร้างขึ้นมีเป้าหมายเพื่อสั่งสอนและเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตไว้ให้ชนรุ่นหลังต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้ยังประโยชน์เป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ต้องการศึกษาชื่อสัตว์ในภาษามลายูซึ่งจะถูกกล่าวซ้ำกันไว้หลายครั้ง อันจะทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ภาษาพร้อมกับสำนวนไปพร้อมกันด้วยการเข้าใจภาษาจะทำให้เข้าใจวัฒนธรรมของสังคมหนึ่งได้ลึกซึ้งมากขึ้น เมื่อเข้าใจสังคมหนึ่งลึกซึ้งมากขึ้น จะทำให้เกิดการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมมากขึ้น อันจะเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตร่วมกันและก่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคมโดยรวมต่อไป



ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนมลายูกับสำนวนไทยในเชิงภาษาศาสตร์ เช่น ศึกษาเชิงอุปลักษณในแง่มุมต่าง ๆ ให้มากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสำนวนมลายูกับสำนวนไทยที่มีคำบอกสิ่งอื่น ๆ เช่น พืช สัตว์ของ อวัยวะ เป็นต้น



เอกสารอ้างอิง

- ฝ่ายวิชาการสถาพรบุคส์. (2557). *สำนวนสุภาษิตอาเซี่ยน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาพรบุคส์.
- ดิเรกชัย มหัทธนะสิน. (2529). *ถ้อยคำสำนวนแนวคิดเชิงภาษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุกัญญา.
- ยูซุฟ กือรฎอวี. (2554). *ทะเลสาบและหะรอมในอิสลาม* (บรรจง บินกาซัน, แปล). กรุงเทพฯ: บริษัท ออฟเซ็ทจำกัด.
- สุพัทธา รุ่งรัตน์. (2560) “ต้นกำเนิดนกเขาชวาเงินล้านของประเทศไทย.” *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา* 12(2). 153-166.
- เอกรัตน์ อุดมพร. (2550). *๒,๐๐๐ สำนวนไทย*. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- Merry Lapasau & Arbak Othman. (2002). *Metafora Haiwan: Kajian Perbandingan Bahasa Melayu dan Bahasa Indonesia*. Selangor: Universiti Putra Malaysia.
- Ramli Ismail (2009). Peranan Kerbau dalam Masyarakat Melayu Perlis. *Jurnal Warisan Indera Kayangan*, 21(2), 5-7.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- นายิบ บิน อะห์หมัด (2559). “บุรง” นกในวัฒนธรรมมลายูปาดานี. สืบค้น 23 มิถุนายน 2560.
จาก <http://lek-prapai.org/home/view.php?id=989>